

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti a hospodaření za rok 2020



Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Dozorčí radou pracoviště projednána dne 11. 5. 2021
Radou pracoviště schválena dne 27. 5. 2021

Zpracovala: PhDr. Hana Mžourková, Ph.D.
Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
<http://www.ujc.cas.cz>

Fotografie s. 7, 9, 10, 14, 15, 19, 20 © Petr Janžura

OBSAH

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách	6
a) Výchozí složení orgánů pracoviště	6
b) Změny ve složení orgánů	7
c) Informace o činnosti orgánů	7
II. Informace o změnách zřizovací listiny	8
III. Hodnocení hlavní činnosti	8
1. Hlavní vědecká činnost pracoviště	8
a) Shrnutí vědecké činnosti	8
b) Tuzemské vědecké akce	13
c) Infrastruktura	14
d) Popularizace	15
e) Ocenění	17
2. Spolupráce s vysokými školami	18
3. Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty	18
4. Mezinárodní spolupráce	19
IV. Hodnocení další a jiné činnosti	19
V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce	20
VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	20
VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště	20
VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	21
IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	21
X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	22
Příloha 1: Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu	23
Příloha 2: Pedagogická činnost pracovníků ústavu	23
Příloha 3: Projekty a granty	24
Příloha 4: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem	25

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: **PhDr. Martin Prošek, Ph.D.**

jmenován s účinností od 1. 10. 2016.

Rada pracoviště zvolena dne 16. 1. 2017 (s funkčním obdobím od 19. 2. 2017):

předseda: **doc. PhDr. Jiří Homoláč, CSc.**, ÚJČ AV ČR
 místopředseda: **Mgr. Vít Boček, Ph.D.**, ÚJČ AV ČR
 členové: doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D., Univerzita Karlova, Praha
 prof. Dr. Tilman Berger, Universität Tübingen
 Mgr. Václav Čermák, Ph.D., SLÚ AV ČR
 doc. Dr. Phil. Markus Giger, Univerzita Karlova, Praha, (do 7. 3. 2020)
 Mgr. Martin Havlík, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 PhDr. Martina Ireinová, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 Mgr. Petr Kaderka, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 doc. PhDr. Karel Komárek, Ph.D., Univerzita Palackého, Olomouc, (od 7. 3. 2020)
 doc. Mgr. Pavel Kosek, Ph.D., Masarykova univerzita, Brno
 PhDr. Hana Mžourková, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA, ÚJČ AV ČR
 PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 Mgr. Barbora Štěpánková, Ph.D., ÚJČ AV ČR, (do 28. 2. 2019)
 Mgr. Kateřina Voleková, Ph.D., ÚJČ AV ČR, (od 1. 3. 2019)

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2017 ve složení:

předseda: **prof. PhDr. Pavel Janoušek, DSc.**, ÚČL AV ČR
 místopředseda: **PhDr. Petr Nejedlý, Ph.D.**, ÚJČ AV ČR
 členové: PhDr. Jiří Beneš, FLÚ AV ČR, (do 14. 1. 2020)
 PhDr. Adéla Gjuričová, Ph.D., ÚSD AV ČR, (od 15. 1. 2020)
 prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc., Univerzita Karlova, Praha
 doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc., ARÚ AV ČR

b) Změny ve složení orgánů

V roce 2020 došlo k následující změně ve složení orgánů: doc. Dr. Phil. Markusi Gigerovi k 7. 3. 2020 skončilo funkční období v Radě ÚJČ a od 7. 3. 2020 byl do funkce člena Rady ÚJČ zvolen doc. PhDr. Karel Komárek, Ph.D. PhDr. Jiřímu Benešovi ke 14. 1. 2020 skončilo funkční období v Dozorčí radě ÚJČ a od 15. 1. 2020 byla do funkce členky Dozorčí rady ÚJČ jmenována PhDr. Adéla Gjuričová, Ph.D.

c) Informace o činnosti orgánů**Ředitel**

Ředitel ve svém funkčním období vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění a v souladu s ostatními právními předpisy. V součinnosti s Radou ÚJČ AV ČR a s Dozorčí radou ÚJČ AV ČR se zaměřil na koncepci rozvoje vědecké činnosti ÚJČ AV ČR a zajištění optimálních organizačních a finančních podmínek pro vědecké bádání. Během roku průběžně řešil pracovní podmínky podle aktuální epidemiologické situace. Věnoval se i problematice možností dislokace pražské části ÚJČ AV ČR.



Ředitel ÚJČ Martin Prošek

Rada pracoviště

Rada ÚJČ AV ČR zasedala 13. 2. 2020, 11. 6. 2020, 15. 10. 2020 a 10. 12. 2020. Projednala a schválila výroční zprávu ÚJČ za rok 2019, schválila návrh rozpočtu na rok 2020 a střednědobý výhled rozpočtu na roky 2021 a 2022. Vzala na vědomí účetní závěrku a zprávu auditora za rok 2019 a schválila aktualizaci vnitřního mzdového předpisu. Projednala a schválila podání grantových projektů a přihlášek v rámci programu AV pro podporu perspektivních lidských zdrojů. Sledovala a podpořila snahy vedení ústavu o získání nového sídla ÚJČ bezúplatným převodem budovy v pražské Washingtonově ulici do majetku ústavu. Soustavně sledovala průběh prací na Akademickém slovníku spisovné češtiny a stav vědecké výchovy v ÚJČ. Projednala a schválila návrh atestačního řádu ÚJČ a navrhla rozšíření okruhu odborníků pro sestavování atestačních komisí. Usnesení z jednání Rady ÚJČ AV ČR jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/rada-ujc/>.

Dozorčí rada

Dozorčí rada ÚJČ AV ČR zasedala 24. 2. 2020 a 20. 5. 2020. Následně projednala několik záležitostí formou per rollam. Projednala a vzala na vědomí výroční zprávu o činnosti ÚJČ AV ČR za r. 2019, informace o účetní závěrce a zprávu auditora o ověření účetní závěrky ÚJČ za r. 2019 a projednala návrh úpravy jednacího řádu Dozorčí rady ÚJČ. Vzala na vědomí návrh rozpočtu ÚJČ na r. 2020 a výhledy financování do r. 2022. Určila auditorskou firmu 22HLAV, s. r. o., pro ověření účetní závěrky ÚJČ AV ČR za r. 2020. Schválila zprávu o činnosti Dozorčí rady ÚJČ za r. 2019 a vyjádřila se k manažerským schopnostem ředitele ÚJČ ve vztahu k pracovišti. Udělila předchozí písemný souhlas ke dvěma smlouvám o nájmu nebytových prostor. Usnesení z jednání Dozorčí rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/dozorci-rada/>.

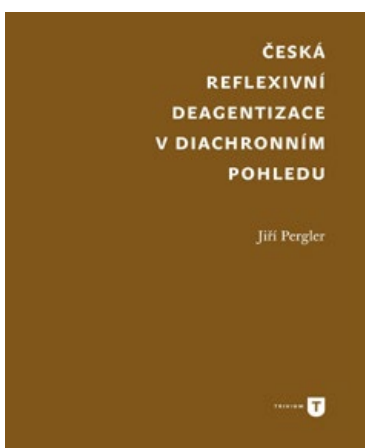
II. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2020 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti

1. Hlavní vědecká činnost pracoviště

a) Shrnutí vědecké činnosti



Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je především vědecký výzkum českého jazyka v jeho podobách spisovných i nespisovných, psaných i mluvených, a to v pohledu synchronním i diachronním, a rovněž výzkum postavení češtiny v kontextu dalších jazyků. Vědecká činnost je soustředěna jednak do ústavních úkolů jednotlivých oddělení, jednak do grantových projektů.

Člen oddělení vývoje jazyka Jiří Pergler připravil knižní podobu své disertační práce s názvem **Česká reflexivní deagentizace v diachronním pohledu**, která vznikla ve spolupráci s Filozofickou fakultou UK. Daná gramatická konstrukce je zde nahlížena především z diachronní perspektivy a problematika reflexivity je zasazena do mezinárodního kontextu. Kniha současně představuje původní materiálový výzkum užívání zkoumané konstrukce v českých textech z 15.–17. století.

Pracovníci oddělení se rovněž podíleli na kritickém vydání textu **Korunovačnického řádu Karla IV.**, jež bylo připraveno na základě všech osmi dochovaných českých rukopisných pramenů. Publikace dále obsahuje pět odborných statí, které k dílu doplňují patřičné historické souvislosti, charakterizují jazyk staročeského překladu a analyzují vztah českého znění k latinské předloze.

V **Elektronickém slovníku staré češtiny**, vznikajícím v témže oddělení, bylo zveřejněno prvních **970** hesel (*Přib–přichrániti sě, příměnek–připásati, pstrý–ptakolov*) zpracovaných podle nové koncepce dokladového redigovaného slovníku. Podle ní jsou v abecedním rozsahu *při–ž* jednak zpracovávána hesla dosud obsažená pouze v Malém staročeském slovníku (1979), jednak revidována hesla v ESSČ již uvedená v jednodušší, nedokladové verzi. V **Lexikální databázi humanistické a barokní češtiny** přibylo **40 000** záznamů, popisujících české lexikum humanistického a barokního období.

V rámci edičně-textologického úkolu oddělení vývoje jazyka bylo připraveno patnáct elektronických edic, mj. **Ctibor Tovačovský z Cimburka, Hádání Pravdy a Lži o kněžské zboží a panování jich** (1457), **Matouš Philomates Dačický, O vyvýšení a vysokém důstojenství lidského pokolení** (1574), které byly zveřejněny prostřednictvím edičního modulu **Vokabuláře webového**, webového portálu věnovaného historické češtině. Na tomto portálu bylo mimo jiné také publikováno dalších **deset historických mluvnic** se sofistikovaným popisem a digitalizovanými obrazy starých

tisků či sada nástrojů k poznávání a zpracování historické češtiny (<https://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/nastroje/>), například morfologická databáze staročeských slovních tvarů či pomůcka pro kontrolu pravopisu v transkribovaných staročeských textech.

Členové etymologického oddělení se podíleli na dvou monografiích: Aleš Bičan jako spoluautor přispěl ke vzniku publikace **Fonologie českých anglicismů**, která popisuje zákonitosti a zvláštnosti ve zvukové struktuře přejímek z angličtiny, způsoby jejich adaptace, jejich užívání v reálném jazyce a postupy, jakými se s nimi vypořádává česká lexikografie a kodifikace. Vít Boček spolupracoval na knize **New Perspectives on the Early Slavs and the Rise of Slavic** (společně s Tomášem Klírem z Univerzity Karlovy a Nicolasem Jansensem ze Slavistického institutu Heidelberské univerzity), jež obsahuje příspěvky lingvistů, archeologů a historiků věnující se otázce šíření slovanského jazyka, etnicity a hmotné kultury v raně středověké Evropě. Všichni členové etymologického oddělení se zabývali prací na rejstřících pro **Etymologický slovník jazyka staroslověnského**.

Dialektologické oddělení vydalo 9. svazek foneticko-gramatické série **Slovanského jazykového atlasu**, zaměřený na reflexy *tort, *tolt, *tert, *telt, *ort, *olt, který na 79 mapách představuje výsledek vývoje praslovanských hláskových skupin *or, *ol, *er, *el v interkonsonantických a náslovných pozicích. (Kniha s vročením 2019 vyšla na jaře 2020.)

Martina Ireinová, ve spolupráci s kolegy z Univerzity Palackého v Olomouci (Vítém Voženílkem, Markem Pospíšilem, Jakubem Koničkem a Alenou Vondrákovou), připravila **Atlas nářečí českého jazyka: krácení vokálů**. Kniha novou formou přibližuje čtenářům problematiku krácení samohlásek v nářečích na území Česka. Je jedinečná vizuálním stylem 16 analytických nářečních map vytvořených pomocí nově sestaveného znakového klíče a zobrazením 6 typů a 13 regionů krácení vokálů na dvou syntetických mapách.

Pracovníci oddělení dále rozvíjeli **Slovník nářečí českého jazyka**, do něhož bylo v roce 2020 zařazeno dalších 420 hesel s náslovím A–Č (celkem je prostřednictvím stránky <http://sncj.ujc.cas.cz> zpřístupněno 10 500 hesel); zpracováno bylo 3 500 hesel s náslovím D, jež jsou ke zveřejnění připravována. Materiálová databáze **Slovníku pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku** byla rozšířena o 5 000 nových záznamů. O další záznamy a nahrávky byly doplňovány **Archiv lidového jazyka** a **Archiv zvukových záznamů nářečních promluv**.

Členové oddělení stylistiky a sociolingvistiky revidovali transkribované texty pro novou verzi multimediálního korpusu **DIALOG** a autorsky přispěli do dvou monografií: Martin Havlík spolupracoval na výše zmíněné publikaci věnující se fonologii českých anglicismů; Lucie Jílková, Kamila Mrázková a Helena Ůzorencik edičně připravily knižní poctu Janě Hoffmannové **Jak je důležité mít styl**. Na knize věnované této přední osobnosti české i zahraniční jazykovědy se svými studii podílelo 15 pracovníků z různých oddělení ÚJČ a řada přispěvatelů z dalších významných institucí.



Martina Ireinová, vedoucí dialektologického oddělení



V oddělení jazykové kultury vyšla monografie k životnímu jubileu Ludmily Uhlířové **O pravidelnosti a mnohotvárnosti v jazykové komunikaci**, kterou k vydání připravili Martin Beneš a Ondřej Dufek. Sedm oddílů vybraných textů představuje tematický průřez odbornou i popularizační činností této vynikající lingvistky. Tomáš Duběda a Veronika Štěpánová se jako členové autorského kolektivu podíleli na monografii popisující přejímky z angličtiny. Veřejnosti byl zpřístupněn výsledek projektu NAKI, lingvisticky strukturovaná **Databáze jazykových dotazů** (<https://dotazy.ujc.cas.cz>). Pracovníci oddělení databázi po formální i obsahové stránce dále rozvíjejí a v roce 2020 do ní vložili více než **4 700** zpracovaných odpovědí na telefonické a e-mailové dotazy.

Oddělení gramatiky publikovalo tři monografie. První, nazvanou **Slovník univerbizátů (zjednoslovněných názvů)**, připravili František Štícha a Ivana Kolářová (Pedagogická fakulta MU) a jejich slovník zahrnuje více než **1 200** univerbizovaných názvů včetně vlastních jmen. Druhá kniha, **Kapitoly o vidu nejen v češtině**, přináší výsledky grantového projektu a za ÚJČ se na ní podíleli Luboš Veselý, Vojtěch Veselý a Ondřej Bláha (kromě nich též Jan Chromý z Filozofické fakulty UK). Třetí publikace, **Lingvistika – korpus – empirie**, je zároveň třetí knižní poctou s vročením 2020. Pro významného jazykovědce Františka Štíchu ji k jeho k životnímu jubileu edičně připravili Jana Bílková, Ivana Kolářová a Miloslav Vondráček. Do monografie věnující se morfologii, syntaxi, sémantice, slovtvorbě a lingvistice textu s odkazem ke korpusovým datům svými studii přispělo 21 lingvistů z domácích i zahraničních institucí.

Oddělení současné lexikologie a lexikografie pokračovalo v pracích na **Akademickém slovníku současné češtiny** (<https://slovníkcestiny.cz/uvod.php>). Bylo zveřejněno takřka **2 500** hesel s náslovím C a Č, mezi nimi nově i vybraná vlastní jména. Lexikografický tým mimo abecední pořadí zpracoval několik desítek slov týkajících se pandemie onemocnění covid-19. Zahájena byla hlavní redakce hesel s náslovím D. V základním zpracování je většina plánovaných hesel z úseku E–H. Pokračují průřezové redakční práce (úprava exemplifikace, terminologické kontroly, revize hesláře apod.). Zároveň byla drobně upravena grafická podoba slovníku. Pro databázi neologismů **Neomat**, www.neologismy.cz, bylo zpracováno přes **7 600** hesel. V rámci databáze byla založena a k 1. 10. 2020 zveřejněna skupina Covid, do níž jsou zařazována nová slova související s pandemií covidu-19. Do této vrstvy bylo zařazeno přes **1 200** hesel zpracovaných v roce 2020.

Pracovníci oddělení onomastiky doplnili v roce 2020 do **Slovníku pomístních jmen v Čechách**, <http://spjc.ujc.cas.cz/>, dalších **356** hesel. Pokračovali v činnostech soudního znalectví týkajících se osobních jmen. Vypracovali a vystavili **296** znaleckých posudků ověřujících podobu jmen a příjmení, a to z hlediska zákonných ustanovení usměrňujících jejich zápis do osobních dokladů. Široká veřejnost má o danou službu velký zájem, o čemž svědčí skutečnost, že od roku 2010, kdy bylo soudní znalectví zařazeno mezi služby poskytované ÚJČ veřejnosti, počet vypracovávaných posudků trvale narůstá (za rok 2019 bylo vystaveno **232** posudků).



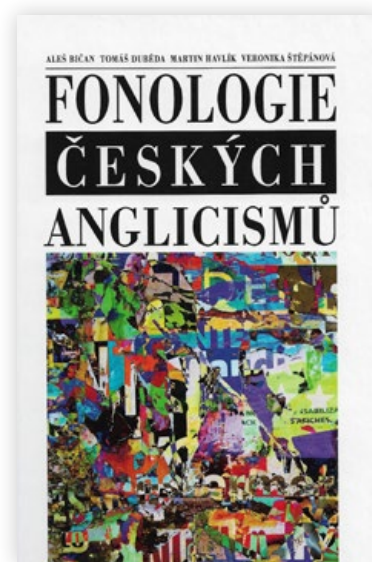
Pavel Štěpán, vedoucí oddělení onomastiky

V roce 2020 byly dva grantové projekty uzavřeny s odkladem hodnocení závěrečné zprávy, z toho jeden projekt v etymologickém oddělení: **Staroslověnské dědictví v staré češtině**; druhý v oddělení stylistiky a sociolingvistiky: **Míšení žánrů, stylů a diskurzů v současné české veřejné komunikaci**. Byla zahájena práce na třech získaných projektech: v dialektologickém oddělení na projektu **Nářečí českého jazyka interaktivně. Dokumentace a zpřístupnění mizejícího jazykového dědictví jako nedílné součásti regionálních identit**, který je hrazen prostředky Ministerstva kultury z Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II); v oddělení vývoje jazyka na projektu nazvaném **První tištěný staročeský žaltář (filologická analýza a kritická edice)**, financovaném Grantovou agenturou ČR. V oddělení jazykové kultury byla zahájena zahraniční spolupráce s britskou Sheffieldskou univerzitou zastřešená projektem **Feast and Famine: Confronting Overabundance and Defectivity in Language**, s finanční podporou zahraniční grantové agentury Arts and Humanities Research Council (AHRC). Pokračovaly práce i na dalších grantových projektech získaných v předešlých letech (viz příloha 3) a rovněž probíhala činnost ve dvou dlouhodobých projektech řešených v rámci mezinárodní vědecké spolupráce: **Slovanském jazykovém atlasu** a **Evropském jazykovém atlasu**.

Ve veřejné soutěži Grantové agentury České republiky pro rok 2021 uspěly tři projekty ÚJČ: první má název **Relevance jazykových zkoušek pro získání trvalého pobytu v životních drahách cizinců ze zemí mimo Evropskou unii žijících v České republice** a jeho řešitelkou je Tamah Sherman z oddělení stylistiky a sociolingvistiky; řešitelem druhého získaného projektu, který je pojmenován **Výstavba českých folklorních písňových textů z přelomu 18. a 19. století**, je Petr Nejedlý z oddělení vývoje jazyka. Třetí projekt, **Sémantické typy a pragmatické aspekty recipročních sloves v češtině ve světle korpusových dat**, řešitele Vojtěcha Veselého z oddělení gramatiky, získal dobré hodnocení a GA ČR rozhodla o jeho financování dodatečně, se zahájením prací v dubnu 2021.

Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně)

- Beneš, M. – Dufek, O. (eds.): Ludmila Uhlířová: *O pravidelnosti a mnohotvárnosti v jazykové komunikaci: Výbor z díla*. Praha: Akropolis, 2020. 423 s. ISBN 978-80-7470-277-8.
- Bičan, A. – Duběda, T. – Havlík, M. – Štěpánová, V.: *Fonologie českých anglicismů*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2020. 196 s. ISBN 978-80-7422-723-3.
- Bičan, A.: Kombinace konsonantu s vokálem v českých slovech cizího původu. *Slovo a slovesnost*, 81 (3), 2020, s. 163–194.
- Bičan, A.: The phonotactics of syllabic liquids in Czech words of foreign origin. *Zeitschrift für Slawistik*, 65 (2), 2020, s. 163–193.
- Bílková, J. – Kolářová, I. – Vondráček, M. (eds.): *Lingvistika – korpus – empirie*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., 2020. 244 s. ISBN 978-80-88211-13-6.





- Boček, V.: Románské výpůjčky ve staroslověnině a otázka možných paleoslovenismů románského původu ve staré češtině. *Slavia*, 89 (2), 2020, s. 156–167.
- Boček, V.: The borrowability of the categories of tense and aspect: the state of the art. In: *Exploring universals of tense and aspect*. V. Bubeník – B. Drinka – J. Hewson – O. Šefčík (eds.), Hamburg: Baar, 2020, s. 67–81. ISBN 978-3-935536-44-8.
- Černá, A. M.: Slon v renesanční Praze (na základě zpráv z kalendářů Daniela Adama z Veleslavína). In: *Konwencja i kreacja w języku i w literaturze czeskiej*. M. Balowski (ed.), Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza – Instytut Filologii Słowiańskiej, 2020, s. 203–215. *Bohemica Posnaniensia*, fasc. 24. ISBN 978-83-63090-33-3.
- Čižmárová, L.: Vzájemné působení a prolínání apelativní a propriální slovní zásoby v nářeční rovině češtiny. *Gwary dziś*, 12, 2020, s. 213–228.
- Dvořáková, Ž.: Mizení příjmení a jejich variant (sonda do příjmení začínajících písmenem K). *Acta onomastica*, 61 (2), 2020, s. 311–331.
- Havlík, M.: Výslovnost dentálních frikativ v anglicismech a anglických vlastních jménech: kodifikace – norma – úzus. *Slovo a slovesnost*, 81 (3), 2020, s. 195–217.
- Hejdová, T. – Vajdlová, M.: Deverbativnost versus deadjektivnost: k možnostem interpretace substantiv s dějovým příznakem (se zaměřením na období staročeské a středněčeské). *Slovo a slovesnost*, 81 (4), 2020, s. 269–282.
- Hoffmannová, J.: Lingvističeskije aspekty sportivnogo diskursa v češskom mediaprostranstve: metodologija analiza sportivnych onlajn-reportažej. *Obščestvo. Kommunikacija. Obrazovanije*, tom 11 (2), 2020, s. 55–68.
- Ireinová, M. – Přadková, P. (eds.): *Slovanský jazykový atlas. Reflexy *tort, *tolt, *tert, *telt, *ort, *olt*. Praha: Academia, 2019. 188 s. ISBN 978-80-200-3105-1. (Publikace vyšla v roce 2020.)
- Ireinová, M. – Voženílek, V. – Pospíšil, M. – Koniček, J. – Vondráková, A.: *Atlas nářečí českého jazyka: Krácení vokálů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. 56 s. ISBN 978-80-244-5846-5.
- Jílková, L. – Mrázková, K. – Özörencik, H. (eds.): *Jak je důležité míti styl. Pocta Janě Hoffmannové*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2020, 561 s. ISBN 978-80-7422-767-7.
- Janyšková, I.: K sémantice staroslověnského *pozorъ*. *Slavia*, 89 (2), 2020, s. 168–172.
- Karlíková, H.: *Der Kuss im indogermanischen Wortschatz (Herkunft, Motivierung, Funktionen)*. In: *Etymologus: Festschrift for Václav Blažek*. H. Bichlmeier – O. Šefčík – R. Sukač (eds.), Hamburg: Baar, 2020, s. 245–255. ISBN 978-3-935536-42-4.
- Křivan, J.: Kategorizace v lingvistice: spiritus agens nového poznání? *Naše řeč*, 103 (1/2), 2020, s. 11–23.
- Klír, T. – Boček, V. – Jansens, N. (eds.): *New Perspectives on the Early Slavs and the Rise of Slavic. Contact and Migrations*. Heidelberg: Universitätsverlag Winter, 2020. 353 s. ISBN 978-3-8253-4707-9.

- Pergler, J.: *Česká reflexivní deagentizace v diachronním pohledu*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2020. 461 s. ISBN 978-80-88211-12-9.
- Pseudoisidor Sevillský: *Naučení hříšnému člověku a Pseudobernard z Clairvaux: List o řádné správě hospodářství*. B. Řezníčková – P. Blažek (eds.). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., 2020. 55 s. ISBN 978-80-88211-15-0.
- Sherman, T.: Differing interests in the management of multilingualism in Czech higher education. *Sociolinguistica*, 34 (0), 2020, s. 90–106.
- Sherman, T.: Researching language management in Central Europe: Cultivation, social change and power. In: *A Language Management Approach to Language Problems: Integrating macro and micro dimensions*. G. Kimura – L. Fairbrother (eds.), Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2020, s. 69–88. ISBN 978-90-272-0547-6.
- Šemelík, M.: Několik poznámek ke zpracování slovo tvorných elementů v překladovém slovníku. *Časopis pro moderní filologii*, 102 (1), 2020, s. 102–117.
- Šipková, M.: New Czech Dialect Dictionary. *Lucrările Celui de-al XVIII-lea simpozion internațional de dialectologie*, 18 (12), 2020, s. 241–251.
- Štěpán, P.: Psaní velkých písmen u toponym v češtině: polemický pohled. *Acta onomastica*, 61 (2), 2020, s. 417–439.
- Štícha, F. – Kolářová, I.: *Slovník univerbizátů (zjednoslovněných názvů)*. Praha: Academia, 2020. 753 s. ISBN 978-80-200-3131-0.
- Veselý, L. – Veselý, V. – Bláha, O. – Chromý, J.: *Kapitoly o slovesném vidu nejen v češtině*. Praha: Akropolis, 2020. 187 s. ISBN 978-80-7470-338-6.
- Vondráček, M.: K existenci nominativních prepozic v češtině. *Naše řeč*, 103 (1–2), 2020, s. 144–161.

Úplný seznam odborné produkce pracovníků ÚJČ je dostupný v databázi ASEP (<http://www.lib.cas.cz/cs/asep>).

b) Tuzemské vědecké akce

Celosvětová pandemie onemocnění covid-19 bohužel negativně ovlivnila pořádání vědeckých akcí a prezenčních přednášek. V lednu se ještě podařilo uskutečnit Staročeský dýchánek s přednáškou Kateřiny Volekové a Andrey Svobodové **Řiedký jest, kto by čta je nekrhal: Staročeské biblické předmluvy** a v únoru 2020 Petr Nejedlý v Kruhu přátel českého jazyka proslovil přenášku s názvem **Kdo jsou boží bojovníci?**

V prostorách budovy Národní proběhla 9. 9. 2020 **Neologická debata** organizovaná oddělením současné lexikologie a lexikografie. V jejím průběhu byly diskutovány vybrané neologicko-neografické otázky, jako je vliv koronavirové pandemie na českou a francouzskou slovní zásobu, difúze identitárních neologismů nebo různé typy lexikonů nových slov.

Většina dalších plánovaných odborných setkání konaných od března do prosince pak byla odložena na následující rok nebo zcela zrušena.



Oddělení vědeckých informací

c) Infrastruktura

Knihovna oddělení vědeckých informací ÚJČ, specializovaná na lingvistickou a bohemistickou literaturu, má ve svém fondu téměř **57** tisíc svazků a zhruba **150** titulů aktuálně odebíraných domácích i zahraničních časopisů; roční přírůstek knihovních jednotek činí přibližně **300** titulů. Knihovní fond a další, např. rešeršní služby jsou k dispozici nejen pracovníkům akademických ústavů a studentům, ale i veřejnosti. Bibliografický úsek analyticky zpracovává bohemistickou lingvistickou produkci vycházející v ČR i v zahraničí a v současné době excerpuje více než **400** titulů domácích a zahraničních časopisů. Databáze obsahuje více než **100** tisíc bibliografických záznamů, roční přírůstek činí asi **5** tisíc záznamů. Bibliografické příspěvky, čítající několik set záznamů, se pravidelně zasílají do pěti mezinárodních bibliografií. Z bibliografické databáze se rovněž poskytují rešeršní služby.

ÚJČ vytváří, veřejnosti zpřístupňuje a spravuje **internetové informační zdroje o češtině** a o komunikaci obecněji, přičemž řadu těchto zdrojů dále rozšiřuje a souběžně aktualizuje. Z **výkladových slovníků češtiny** je možné na stránce <https://ujc.avcr.cz/elektronicke-slovniky-a-zdroje/> prohledávat z hlediska rozsahu velký *Příruční slovník jazyka českého* (PSJČ) a střední *Slovník spisovného jazyka českého* (SSJČ). V rámci propojování elektronických zdrojů je možné přes slovníkovou část **Internetové jazykové příručky** (IJP) nahlížet u jednotlivých hesel i do *Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost*, dále do SSJČ a do *Akademického slovníku cizích slov*. Novinkou je propojení IJP s portálem Českého národního korpusu *Slovo v kostce*, které u konkrétních hesel nabízí další slovní charakteristiky a příklady. Novým zdrojem poučení o češtině pro širokou veřejnost, který vychází z poradenské činnosti ÚJČ, je lingvisticky strukturovaná **Databáze jazykových dotazů**, <https://dotazy.ujc.cas.cz/>. Jazykové dotazy vložené do databáze je možné prohlížet podle zvolené jazykové (pod)oblasti nebo na základě klíčových slov. V **Akademickém slovníku současné češtiny** lze vyhledávat v heslech pod náslovím A–Č, společenské potřebě vychází vstříc zveřejnění několika desítek slov týkajících se onemocnění covid-19, zpracovaných mimo abecední pořadí. Přes webové stránky ÚJČ je rovněž přístupná elektronická verze **Slovníku afixů užívaných v češtině**, zpracovávající předpony (prefixy) a přípony (sufixy). V elektronické podobě jsou zveřejněny první čtyři díly **Českého jazykového atlasu** (ČJA), z celkových šesti, které jsou zaměřeny na nářeční slovní zásobu a morfologii, <https://cja.ujc.cas.cz/e-cja/>. HTML verze ČJA umožňuje pokročilé vyhledávání v hesláři a rejstříku, a to podle zadané položky nebo jazykového dokladu. K nahlédnutí jsou zde rovněž mapy pravidelných regionálních obměn a výklad o historii dialektologického výzkumu i metodologii zpracování nářečního materiálu v ČJA. Všechny šest svazků ČJA zůstává přístupných ve starší verzi ve formátu PDF. V rámci dvou slovníkových portálů **Lexiko** a **Vokabulář webový** jsou průběžně zveřejňovány elektronické verze existujících knižních děl a speciální webové aplikace. Webové hnízdo Lexiko kromě výše uvedených jednojazyčných výkladových slovníků PSJČ a SSJČ integruje

i hesláře dalších zdrojů (*Nová slova v češtině 1 a 2, Slovesa pro praxi, Slovník vazeb* a databázi *Neomat*). Vokabulář webový sdružuje unikátní sbírku pramenů k vývoji češtiny – od textů staro- a středněčeských literárních památek přes digitalizované historické mluvnice a jazykové příručky až k široké škále lexikografických zdrojů. Vokabulář rovněž nabízí nástroje pro badatele, obvykle včetně zdrojových kódů. Významnou součástí Vokabuláře je **Elektronický slovník staré češtiny**. Materiálová sbírka **Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny** podává přehled o české slovní zásobě mezi léty 1500–1780. Slovník *Místní jména v Čechách*, k němuž ÚJČ zprostředkovává přístup, vykládá původ, význam jména měst a obcí a jejich změny. Průběžně jsou doplňovány a rozšiřovány *Slovník pomístních jmen v Čechách* a *Slovník pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku*, které zahrnují jména nesídelních zeměpisných objektů, především pozemků, hor, vod a cest. Materiál pro zkoumání fungování češtiny v interakci nabízejí speciální **korpusy mluvené češtiny**: multimediální korpus **DIALOG** a korpus **MONOLOG**. **Fonologické korpusy češtiny** mají dvě části: fonologický lexikální korpus a fonologický textový korpus.

ÚJČ vydává **jeden impaktovaný časopis** – *Slovo a slovesnost* (zařazeno mj. do databází Web of Science, ERIH PLUS a SCOPUS, IF 0,200) – a **tři recenzované** – *Naši řeč* (ERIH PLUS), *Acta onomastica* (ERIH PLUS a SCOPUS) a *Korpus – gramatika – axiologie* (ERIH PLUS), viz příloha 4. Na webových stránkách ÚJČ je možné nahlížet do **elektronického archivu** časopisů *Naše řeč* a *Slovo a slovesnost*, časopisy *Acta onomastica* a *Korpus – gramatika – axiologie* přes stránky ÚJČ zpřístupňují archivy svých obsahů.

d) Popularizace

Jazykové poradenství je nejvýznamnější popularizační aktivitou ÚJČ s dlouholetou tradicí. Poradenská činnost je zajišťována oddělením jazykové kultury, doplňkově se na ní, nejčastěji ve formě konzultací, podílí i další oddělení. Zájemci o pomoc s řešením jazykového problému mohou využít bezplatnou telefonickou linku, která je k dispozici každý všední den mezi 10. a 12. hodinou. Pracovníci jazykové poradny denně zodpovědí průměrně **25** dotazů, které jsou po předchozím souhlasu volajících nahrávány, tříděny a ukládány do lingvisticky strukturované Databáze jazykových dotazů a dále využívány jako zdroj informací o jazykovém úzu, postojů k jazyku a pro další jazykovědné bádání i tvorbu jazykovědných příruček. Kromě běžného telefonického poradenství bylo v roce 2020 vypracováno **40** písemných odpovědí na žádosti o placenou jazykovou expertizu. Jelikož byla od 16. 3. do 3. 5. 2020 z důvodu pandemie onemocnění covid-19 telefonická jazyková poradna mimo provoz, bylo zájemcům umožněno zaslat bezplatnou žádost o odpověď na jazykový dotaz e-mailem. V daném období pracovníci jazykové poradny zodpověděli celkem **784** dotazů v **518** zaslaných e-mailech. Telefonických dotazů bylo za rok 2020 zodpovězeno více než **6 000**.



Jazykové poradenství v ÚJČ

Internetová jazyková příručka je nejvyhledávanější elektronický zdroj vytvořený pracovníky ÚJČ a oceňovaná pomůcka ve vzdělávání, výuce i jazykovém poradenství. IJP zaznamenala od doby svého spuštění v roce 2009 již přes **160 milionů** přístupů z více než **3 milionů** unikátních IP adres. V roce 2020 průměrný denní počet přístupů přesáhl **71 000**, ve dnech školní docházky byla průměrná návštěvnost přes **91 000** přístupů. K anglické verzi jsme zaznamenali přes **1 milion** přístupů, z toho v roce 2020 přes **150 000**.

Pracovníci jednotlivých oddělení ÚJČ vycházejí vstříc zájmu veřejnosti o informace o češtině podávané přístupným způsobem a v rámci **popularizačních činností** dlouhodobě spolupracují s médii, zejména s tradičními mediálními partnery – Českou televizí a Českým rozhlasem, ale nejen s nimi – v roce 2020 pracovníci ÚJČ poskytli jazyková vyjádření či obsáhlejší rozhovory k aktuálním tématům pro Lidové noviny, Deník N, deník Metro aj. Další popularizační aktivity mají podobu **jazykových sloupků a koutků**: dvěma pravidelnými jazykovými koutky v Lidových novinách nazvanými Jazykové okénko a Ztraceni v jazyce přispívají Anna Vrbová a Veronika Štěpánová, obsahovou náplň jazykového koutku v časopise Živa zajišťuje Anna Černá (všechny jmenované jsou z oddělení jazykové kultury); pracovníci oddělení současné lexikologie a lexikografie vytvářejí rubriku Lidových novin o neologismech Slovo a přispívají jazykovými koutky do časopisu Vesmír. V týdeníku Naše rodina publikuje Marta Šimečková z dialektologického oddělení, Vít Boček z etymologického oddělení připravuje jazykový koutek nazvaný Rendez-vous s jazykem v regionálním periodiku Ohlasy dění na Boskovicku. Jazykové koutky pro Týdeník Rozhlas vytvářejí František Štícha (oddělení gramatiky), Barbora Martinkovičová, Hana Mžourková (oddělení jazykové kultury) a Pavel Štěpán (oddělení onomastiky). Dlouhodobá spolupráce probíhá s ČRo Dvojka, kde je pravidelně vysílán pořad O původu příjmení připravovaný Žanetou Dvořákovou z oddělení onomastiky. Ředitel ÚJČ Martin Prošek je na téže stanici pravidelným hostem pořadu Káva o čtvrté a současně vytváří jazykové koutky pro regionální stanici Český rozhlas Plzeň.



Popularizační činnosti mají své místo i na webových stránkách spravovaných ÚJČ: v rubrice **Zajímavé dotazy** (<https://ujc.avcr.cz/jazykova-poradna/zajimave-dotazy/>) bylo v roce 2020 zveřejněno **56** příspěvků. Na nástěnce Neomatu, v rubrice **Novinky z excerpce** (nastenka.neologismy.cz), bylo publikováno **16** popularizačních sloupků.

Nepříznivá epidemická situace roku 2020 ovlivnila i praktické kurzy, na nichž se jako přednášející i jako organizátoři podílejí pracovníci ÚJČ. Zatímco školení v rámci seminářů **Základy vědecké práce** pro doktorandy, jež se koná v prostorách AV ČR, se v roce 2020 ještě podařilo uskutečnit (část školení byla realizována online), **Škola českého jazyka a literatury pro pedagogy**, která probíhá v rámci projektu Otevřená věda, byla odložena na příznivější dobu. Bez náhrady bylo zrušeno konání **Veletrhu vědy**, jehož se měl ÚJČ zúčastnit jako vystavovatel.

V distanční podobě pokračovala **spolupráce s českými centry** (online přednáška o proměnách soudobé slovní zásoby češtiny pronesla 14. 5. Michaela Lišková) a s **Ministerstvem zahraničních věcí** (v rámci akce na podporu bohemistiky s názvem Metodické kurzy pro učitele češtiny na Ukrajině přednesla 21. a 29. 10. Marta Šimečková dvě přednášky o jazykových zdrojích a českých teritoriálních nářečích).

Aktuální výsledky dialektologického bádání, nadnárodní atlasové projekty, prezentovala únorová výstava v brněnském knihkupectví Academia, která byla 19. 2. doplněna přednáškou Martiny Ireinové seznamující posluchače s těmito významnými výstupy jazykového zeměpisu. Petra Přadková pro edici **Věda kolem nás** připravila brožuru věnující se Slovanskému jazykovému atlasu.

ÚJČ se zapojil do projektu AV ČR **Věda na doma**, který vznikl v době nouzového stavu v březnu 2020. Pracovníci ÚJČ na stránce <https://www.avcr.cz/cs/pro-verejnost/veda-na-doma/> a na sociálních sítích AV ČR pod hashtagem **#veda_na_doma** publikovali jazykové kvízy, pravopisná cvičení a diktáty, výběry ze zajímavých dotazů jazykové poradně, v neposlední řadě několik online přednášek a podcastů.

V týdnu od 2. do 8. listopadu 2020 se uskutečnil již dvacátý ročník největšího vědeckého festivalu **Týden vědy a techniky AV ČR**. Vzhledem k nepříznivé pandemické situaci, která si vyžádala zásadní hygienicko-epidemiologická opatření, nabídla pracoviště ÚJČ široké veřejnosti tentokrát pouze dvě akce: online přednášku Michaely Liškové o neologismech a individuální konzultace k textům v anglickém jazyce vedené kabinetem studia jazyků. Z výše uvedených důvodů se neuskutečnil den otevřených dveří v jazykové poradně ÚJČ. Oddělení jazykové kultury však připravilo alespoň **virtuální návštěvu** v podobě videa seznamujícího zájemce s jazykovým poradenstvím i odbornými činnostmi oddělení. Online přednáškou Přes haferník hladoletem k hubkaři, konanou 6. 11. 2020, přispěly členky dialektologického oddělení, Martina Ireinová a Hana Konečná.

ÚJČ v období méně zatíženém epidemií nového koronaviru pořádal na přání nejrůznějších institucí **přednášky a školení zaměstnanců** – např. pro Senát PČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní pedagogický institut ČR, Nejvyšší kontrolní úřad, Institut Bernarda Bolzana aj.

e) Ocenění

V roce 2020 byla bývalému řediteli ÚJČ prof. PhDr. Jiřímu Krausovi, CSc., a dvěma významným lingvistkám, prof. PhDr. Janě Hoffmannové, DrSc., a PhDr. Ludmile Uhlířové, CSc., dr. h. c., bývalé dlouholeté pracovníci ÚJČ, udělena **Čestná oborová medaile Josefa Dobrovského za zásluhy ve filologických a filozofických vědách**. Oceněním byly tyto přední osobnosti naší i zahraniční jazykovědy odměněny za dlouhodobé zásluhy v oblasti lingvistického bádání. (Poznámka: ceremoniál byl z důvodu nepříznivého vývoje epidemické situace, vyhlášení nouzového stavu na území České republiky a omezení hromadných akcí dočasně odložen.)



Již několikrát oceněná monografie Jan Žižka autora Petra Čorneje získala další významnou cenu – **Cenu Josefa Hlávky za vědeckou literaturu** za rok 2019, kterou společně uděluje Nadace Český literární fond a Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových. Publikace je jedním z výsledků projektu, na jehož řešení se podílelo oddělení vývoje jazyka ÚJČ.

2. Spolupráce s vysokými školami

Pracovníci ÚJČ se podílejí na výuce na řadě fakult vysokých škol v České republice (FF UK Praha, FSV UK Praha, FF MU Brno, PF MU Brno, PF UHK Hradec Králové, PF OU Ostrava, FF UP Olomouc), na několika vysokých školách jsou členy oborových rad pro doktorské studium, přijímacích komisí a vědeckých rad. Za zimní a letní semestr roku 2020 pracovníci ÚJČ odučili celkem **2 393** hodin, kromě toho vedli nebo posuzovali bakalářské, magisterské a doktorské práce.

Spolupráce s vysokými školami se realizovala též četnými dalšími projekty (viz příloha 3), např. **LINDAT/CLARIAH-CZ – Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy**, společně s Matematicko-fyzikální fakultou UK Praha. V rámci projektu NAKI **Nářečí českého jazyka interaktivně. Dokumentace a zpřístupnění mizejícího jazykového dědictví jako nedílné součásti regionálních identit** spolupracuje ÚJČ s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci. Na projektu GA ČR **Míšení žánrů, stylů a diskurzů v současné české veřejné komunikaci** je spoluřešitelem Filozofická fakulta UK. V projektech TA ČR spolupracuje ÚJČ s Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava, a to na projektu **Publish and Flourish: Podpora publikační činnosti doktorandů a školitelů**; s Filozofickou fakultou MU Brno a Filozofickou fakultou UK Praha na projektu **Webový pravopisný, gramatický a typografický korektor pro český jazyk**, s FF UK probíhá navíc spolupráce na projektu **Lexikálně-sémantická databáze češtiny**.

3. Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty

Spolupráce s dalšími subjekty probíhá především formou expertní činnosti – zaměstnanci ÚJČ vypracovávají **vědecké posudky a expertizy** pro nejrůznější instituce, např. posudky na didaktické příručky pro základní a střední školy, posudky překladů i původních rukopisů monografií pro různá nakladatelství, posudky návrhů grantových projektů pro různé agentury, provádějí expertní šetření pro státní orgány a advokátní kanceláře apod. Smluvní spolupráce probíhá také s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT): ÚJČ je garantem finální jazykové revize zadání maturitní zkoušky z oboru český jazyk a literatura. Konzultační činnost pracovníků ÚJČ při přípravě zadání zkoušky z českého jazyka a literatury probíhá ve formě účasti v expertních týmech a pracovníci ÚJČ jednak spolupracují na finální jazykové revizi zadání maturitní zkoušky z oboru český jazyk a literatura, jednak se účastní v předvýrobních (ex-ante) a ex-post validačních komisích Centra.

S Fakultou humanitních studií UK v Praze spolupracuje ÚJČ na programu **Uniprep**, kurzu připravujícím mluvčí slovanských jazyků na univerzitní studium v českém jazyce, jehož zadavatelem je obchodní firma AZZI, spol. s r. o.

Zaměstnanci ÚJČ se jako lektori a členové zkušebních komisí podílejí na dvousemestrálním programu **Posilování odborných a jazykových kompetencí**, určeném především zahraničním studentům, jehož náplní je intenzivní výuka českého jazyka, odborná příprava a závěrečné ověřování úrovně češtiny vyžadované pro udělení certifikátu ÚJČ.

Pracovníci oddělení stylistiky a sociolingvistiky jsou již od roku 2006 zapojeni do **monitorovacích sítí** prováděním analýz jazyka vybraných pořadů České televize (hodnocení probíhá dvakrát ročně, vždy za každé pololetí, výsledky hodnocení jsou zveřejňovány na adrese <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/analiza-a-hodnoceni-jazykove-urovne-vybranych-poradu/>). Na základě smluv o poskytování služeb spolupracuje ÚJČ s Českou televizí, Českým rozhlasem, společností PRESCO GROUP a mediální skupinou MAFRA, a. s., a to formou pravidelné konzultační činnosti, workshopů s tvůrci pořadů, redaktory a zpravodaji.

4. Mezinárodní spolupráce

Kvůli pandemii onemocnění covid-19 se v roce 2020 neuskutečnily dvě plánované konference s mezinárodní účastí. První akce, Katedrou českého jazyka Filozofické fakulty Ostravské univerzity a Ústavem pro jazyk český AV ČR připravovaná 5. česká onomastická konference a 3. ostravské onomastické setkání, **Od Zpravodaje k Actům. 60 let českého onomastického časopisu**, původně plánovaná na 20.–22. 4., byla nejprve odložena na 5.–7. 10. 2020. Později kvůli přetrvávající nepříznivé pandemické situaci byla konference zcela zrušena. Stejný osud (zrušení bez náhrady) potkal i druhou akci, mezinárodní konferenci **Etymologické symposion Brno 2020**. Z připravovaných příspěvků byl sestaven a do tisku v roce 2021 odevzdán sborník s názvem **Old Church Slavonic Heritage in Slavonic and Other Languages**. Další ročník symposia by se měl uskutečnit v roce 2023.

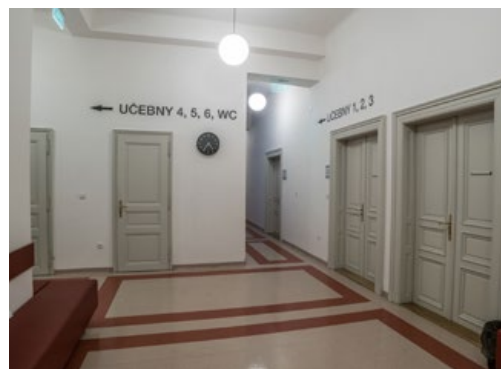
Mezinárodní sociolingvistická konference **3rd International Conference on Sociolinguistics** (<https://www.ics3.org/>), na jejíž přípravě se spolu s Filozofickou fakultou UK podíleli pracovníci oddělení stylistiky a sociolingvistiky a jež se měla konat 26.–28. 8. 2020, byla z výše uvedených důvodů odložena. Pandemie rovněž negativně ovlivnila návštěvy zahraničních vědců na pracovištích ÚJČ.

Pokračuje spolupráce v přispívání do **mezinárodních bibliografických databází** zaměřených na lingvistiku. ÚJČ spolupracuje v rámci dvoustranných dohod se zahraničními pracovišti z Velké Británie, USA, Nizozemska a Německa.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Předmětem jiné činnosti je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo AV ČR. Kabinet studia jazyků zajišťuje výuku jazykových kurzů pro zaměstnance AV ČR, v. v. i., případně pro širší veřejnost. V r. 2020 se kurzů účastnilo celkem **1 792** posluchačů, z nichž bylo 88 % zaměstnanců AV ČR a necelých 12 % bylo z institucí mimo AV ČR. Výuka v 1. pololetí r. 2020 probíhala v **75** různých kurzech ve **124** skupinách, ve 2. pololetí se konalo **80** kurzů organizovaných ve **124** skupinách.

Služby **Centra akademického psaní** (CAP) zahrnují kurzy, semináře a individuální konzultace, přičemž nabídka specializovaných kurzů (typ **blended learning**) byla rozšířena o dva nové: **Creative Writing** a **Principles of Effective Academic Writing**. Zájem odborné i širší veřejnosti o kurzy CAP každoročně roste (v roce 2018 absolvovalo kurzy tohoto typu **24** posluchačů, jen za 2. pololetí roku 2020 navštěvovalo kurzy **92** studentů). K tomu pracovníci CAP poskytli téměř **90** hod. konzultací a **10** seminářů v délce od 90 do 180 min.



Interiéry pracoviště v Hybernské

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V r. 2020 neproběhla žádná kontrola, která by v hospodaření Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., zjistila nedostatky. Z toho důvodu nebyla ÚJČ v předmětném období uložena žádná opatření k odstranění nedostatků v hospodaření.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Informace o finanční situaci instituce podává druhá část tohoto dokumentu (Zpráva o hospodaření), konkrétně výkaz zisku a ztráty ÚJČ za období 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020 a příloha v účetní závěrce sestavené k 31. 12. 2020.

V roce 2020 činilo institucionální financování ÚJČ 85 % přijatých dotací, zbylých 15 % pokrývaly účelové prostředky od jiných subjektů, mezi nimiž měly největší podíl prostředky od Grantové agentury ČR.

Pracoviště ÚJČ AV ČR jsou rozptýlena do čtyř objektů jiných vlastníků, finanční situaci ústavu tak ovlivňují související provozní náklady. Proto v roce 2020 pokračovala jednání o možnosti získat do vlastnictví ÚJČ AV ČR budovu Washingtonova 21, Praha 1. ÚJČ splnil podmínku uloženou Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, nechal vypracovat studii využitelnosti budovy a spolu s dalšími podklady ji předal ÚZSVM.



Interiér budovy v Letenské ulici

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Vědecká činnost pracoviště se bude nadále vyvíjet především v intencích ústavních úkolů jednotlivých oddělení a grantových projektů (viz příloha 3).

Seznam ústavních úkolů (a jejich vedoucích):

- Teorie a praxe jazykové kultury včetně jazykového poradenství (PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D.)
- Lingvistika textu a diskurzu, stylistika psané a mluvené češtiny (Mgr. Petr Kaderka, Ph.D.)
- Diachronní lexikografie a textologie (Mgr. Markéta Pytlíková, Ph.D.)
- Lexikografie a lexikologie (Mgr. Martin Šemelík, Ph.D.)
- Mluvnice současné češtiny (PhDr. Vojtěch Veselý, Ph.D.)
- Etymologický slovník jazyka staroslověnského (PhDr. Helena Karlíková, CSc.)
- Výzkum nespisovných útvarů českého národního jazyka (PhDr. Martina Ireinová, Ph.D.)
- Výzkum vlastních jmen (PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D.)
- Bibliografie a knihovnické služby (PhDr. Jana Papcunová)
- Studium a výuka jazyků (Mgr. Kamila Etchegoyen Rosolová, Ph.D.)

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Z charakteru činnosti ÚJČ AV ČR vyplývá, že se v oblasti ochrany životního prostředí může instituce podílet pouze aktivitami, které spočívají v úspoře energie a omezení čerpání spotřebního materiálu. Proto administrativa zajišťující chod ÚJČ prochází v posledních letech postupnou digitalizací. K úspoře přírodních zdrojů rovněž přispívá využívání recyklovaného papíru. Na pražském pracovišti v Letenské a v brněnském sídle ÚJČ jsou rozmístěna sběrná místa na tříděný odpad.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

V roce 2020 nastoupilo do ÚJČ AV ČR **15** zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo **11** zaměstnanců. Dohody o pracovní činnosti byly uzavřeny se **2** zaměstnanci, dohod o provedení práce bylo uzavřeno **125**, z čehož **37** bylo financováno z grantových projektů, **88** z institucionálních zdrojů.

Věková struktura zaměstnanců výzkumu v roce 2020:

vedoucí vědeckí pracovníci	14	vědeckí pracovníci	14	vědeckí asistenti	20
do 30 let	0	do 30 let	0	do 30 let	0
31–40 let	1	31–40 let	4	31–40 let	11
41–50 let	5	41–50 let	9	41–50 let	9
51–60 let	2	51–60 let	1	51–60 let	0
nad 60 let	6	nad 60 let	1	nad 60 let	0
postdoktorandi	10	doktorandi	17	odborní pracovníci výzkumu a vývoje	32
do 30 let	0	do 30 let	9	do 30 let	5
31–40 let	7	31–40 let	4	31–40 let	9
41–50 let	2	41–50 let	4	41–50 let	4
51–60 let	1	51–60 let	0	51–60 let	5
nad 60 let	0	nad 60 let	0	nad 60 let	9

V roce 2020 probíhala jednání mezi Ústavem pro jazyk český AV ČR, v. v. i, a základní odborovou organizací (ZO) o úpravách přílohy č. 1 ke kolektivní smlouvě, kterou si vyžádala nová vyhláška o FKSP z roku 2019. Nové znění přílohy č. 1 bylo podepsáno 2. 9. 2020. V rámci zasedání kolegia vedoucích konaného 24. 9. 2020 se ZO, zastoupená předsedkyní VZO PhDr. Miladou Homolkovou, Ph.D., podílela na přípravě atestačního řádu ÚJČ.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

- a) počet vydaných žádostí o informace: **0**
 - počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: **0**
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: **0**
- c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: **žádné soudní řízení neprobíhalo**
- d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: **0**
- e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: **0**
- f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: **nejsou**

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1

razítko

podpis ředitele ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu.

Příloha 1: **Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu**

Akademicko-vědecké a vědecko-pedagogické tituly pracovníků ústavu

	akademicko-vědecké tituly		vědecko-pedagogické tituly	
	CSc./Ph.D.	DrSc./DSc.	docent	profesor
počet k 31. 12. 2020	64	1	5	1
z toho uděleno v roce 2020	3	0	0	0

Forma vědeckého vzdělávání

	absolventi v r. 2020	doktorandi k 31. 12. 2020	nově přijatí v r. 2020
doktorandi (studenti DSP)	3	17	4

Příloha 2: **Pedagogická činnost pracovníků ústavu**

	letní semestr 2019/2020			zimní semestr 2020/2021		
	přednášky	semináře	cvičení	přednášky	semináře	cvičení
počet semestrálních cyklů v bakalářských programech	13	31	2	16	13	2
počet semestrálních cyklů v magisterských programech	10	4	1	7	6	0

	letní semestr 2019/2020			zimní semestr 2020/2021		
	Bc.	Mgr.	Ph.D.	Bc.	Mgr.	Ph.D.
celkový počet odpřednášených hodin na VŠ	1076	187	91	692	269	78
počet pracovníků ústavu působících na VŠ	20	12	9	18	13	8

Příloha 3: Projekty a granty

Zahraníční spolupráce a projekty

Arts and Humanities Research Council (AHRC)

Feast and Famine: Confronting Overabundance and Defectivity in Language, hlavní řešitel: prof. Dr. Neil Bermel: University of Sheffield, spoluřešitelé z České republiky: PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D., Mgr. Martin Beneš, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR, doc. Mgr. Václav Cvrček, Ph.D., Mgr. Dominika Kovářiková, M.A., Ph.D., Ústav Českého národního korpusu FF UK. Další spoluřešitelské instituce: York University, University of Brighton (Velká Británie), University of Zagreb (Chorvatsko), Institute for the Croatian Language and Linguistics (Chorvatsko), University of Tartu (Estonsko). Doba řešení: 2020–2022.

Grantová agentura ČR

První tištěný staročeský žaltář (filologická analýza a kritická edice), řešitelka: Mgr. Kateřina Voleková, Ph.D. Doba řešení: 2020–2022.

Podíl syntaktických, prozodických a neverbálních prostředků na sekvenčním utváření rozhovorů v češtině, řešitel: Mgr. Martin Havlík, Ph.D. Doba řešení: 2019–2021.

Čeština Daniela Adama z Veleslavína, řešitelka: PhDr. Alena M. Černá, Ph.D. Doba řešení: 2019–2021.

Míšení žánrů, stylů a diskurzů v současné české veřejné komunikaci, řešitel za ÚJČ: doc. PhDr. Jiří Homoláč, CSc., spoluřešitel: prof. PhDr. Petr Mareš, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Doba řešení: 2018–2020.

Staroslověnské dědictví v staré češtině, řešitelka: PhDr. Helena Karlíková, CSc. Doba řešení: 2018–2020.

Ministerstvo kultury – program NAKI

Nářečí českého jazyka interaktivně. Dokumentace a zpřístupnění mizejícího jazykového dědictví jako nedílné součásti regionálních identit, řešitelka za ÚJČ: PhDr. Martina Ireinová, Ph.D., spoluřešitel: prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc., Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, katedra geoinformatiky. Doba řešení: 2020–2022.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

LINDAT/CLARIAH-CZ – Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy, řešitel: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Matematicko-fyzikální fakulta UK, spoluřešitel za ÚJČ: PhDr. Martin Prošek, Ph.D. Doba řešení: 2019–2022.

Technologická agentura ČR – program ÉTA

Lexikálně-sémantická databáze češtiny, řešitel: prof. PhDr. Aleš Klégr, Filozofická fakulta UK, Praha, spoluřešitel za ÚJČ: Mgr. Jan Křivan, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR. Aplikační garanti: Ústav pro jazyk český AV ČR; Ústav formální a aplikované lingvistiky, Matematicko-fyzikální fakulta UK; Česká asociace pro digitální humanitní vědy, z. s.; Jednota tlumočnicků a překladatelů; Obec překladatelů; Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR. Doba řešení: 2019–2022.

Webový pravopisný, gramatický a typografický korektor pro český jazyk, řešitelka: Mgr. Dana Hlaváčková, Ph.D., Filozofická fakulta MU Brno, spoluřešitelka za ÚJČ: PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA, další spoluřešitel: doc. RNDr. Vladimír Petkevič, CSc., Ústav teoretické a počítačové lingvistiky FF UK. Aplikační garant: Seznam.cz, a. s. Doba řešení: 2019–2022.

Publish and Flourish: Podpora publikační činnosti doktorandů a školitelů, řešitelka: Mgr. Alena Kašpárková, Ph.D., Vysoká škola báňská – TU Ostrava, spoluřešitelka za ÚJČ: Mgr. Kamila Etchegoyen Rosolová, Ph.D. Doba řešení: 2018–2021.

Příloha 4: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem

Slovo a slovesnost (<http://sas.ujc.cas.cz/>)

Slovo a slovesnost je impaktovaný vědecký časopis věnovaný otázkám teorie a kultury jazyka. Vychází od r. 1935, kdy byl založen jako orgán Pražského lingvistického kroužku. Přináší původní české i zahraniční práce zabývající se sémiotikou, sémantikou, gramatikou, pragmatikou, sociolingvistikou, psycholingvistikou, textovou lingvistikou, teorií překladu aj. Je jediným domácím časopisem, v němž vycházejí příspěvky s tematikou z obecné lingvistiky. Díky rozvíjení pražské funkcionalistické tradice patří dnes k nejvýznamnějším středoevropským lingvistickým a sémiotickým časopisům.

Slovo a slovesnost: Časopis pro otázky teorie a kultury jazyka. Ved. red. Petr Kaderka. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 81, 2020, č. 1–4. 332 s. ISSN 0037-7031.

Naše řeč (<http://nase-rec.ujc.cas.cz/>)

Naše řeč je recenzovaný odborný časopis věnovaný češtině jako mateřskému jazyku. Byl založen v roce 1916, vychází pětkrát ročně. Přináší stati pojednávající o současné češtině, ale i zohledňující její vývoj, věnuje se otázkám českého pravopisu, gramatiky a slovní zásoby, tématům stylistiky a textové lingvistiky; pozornost věnuje také spisovné češtině ve vztahu k ostatním jazykovým útvarům. V popředí je vhléd do otázek jazykové kultury češtiny i jazykové kultury obecně a zřetel k vývojové dynamice češtiny, k problémům úzu, normy a kodifikace. Časopis rozvíjí diskuse na aktuální jazykovědná témata.

Naše řeč. Ved. red. Martin Beneš. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 103, 2020, č. 1–5. 462 s. ISSN 0027-8203.

Korpus – gramatika – axiologie (<http://www.ujc.cas.cz/sd/publikace/casopisy/korpus-gramatika-axiologie.html>)

Časopis *Korpus – gramatika – axiologie* vychází od roku 2010. Jde o recenzovaný lingvistický časopis zaměřený na korpusový výzkum přirozených jazyků, zejména jejich gramatiky, a na hodnocení zjišťovaných jevů z hlediska jejich systémového statusu, frekvence, gramatičnosti i stylových hodnot. Vznik tohoto časopisu byl motivován novou orientací části lingvistické obce na empirické a do značné míry objektivizované metody vědeckého výzkumu jazyka prostřednictvím rozsáhlé a žánrově pestré materiálové báze, jakou poskytují velké elektronické korpusy textů.

Korpus – gramatika – axiologie: Časopis pro korpusový výzkum a hodnocení jazyka = Journal for corpus research and evaluation of language. Ved. red. František Štícha. ÚJČ AV ČR, PedF UHK: Praha, Hradec Králové, 2020, č. 21, 22. 102 s., 80 s. ISSN 1804-137X.

Acta onomastica (<http://www.ujc.cas.cz/casopisy/acta-onomastica/>)

Acta onomastica (1960–1982 Zpravodaj Místopisné komise ČSAV, 1983–1992 Onomastický zpravodaj ČSAV, 1993–1994 Onomastický zpravodaj) je jediným onomastickým časopisem v České republice a je vysoce ceněný jak domácími, tak zahraničními vědci. Byl založen v r. 1960. Od samého počátku je toto periodikum recenzovaným odborným časopisem. Vychází dvakrát ročně. Má rozsáhlou síť domácích přispěvatelů, publikují v něm i pracovníci nejazykovědných vědních oborů z České republiky, přispívají do něj rovněž zahraniční onomastikové. Původní stati, recenze a zprávy v něm otiskované se týkají všech oblastí výzkumu vlastních jmen.

Acta onomastica. Ved. red. Pavel Štěpán. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. LXI, 2020, č. 1–2, 517 s. ISSN 1211-4413 (print), ISSN 2571-0907 (online).

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

OBSAH

Zpráva nezávislého auditora o ověření účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2020 v organizaci Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i	30
Úvodní údaje	31
Zpráva nezávislého auditora	32
Rozvaha v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2020	36
Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2020	39
Příloha v účetní závěrce sestavená k 31. 12. 2020	42



22HLAV
audit&consult

MSI Global Alliance
Independent Member Firm

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření účetní závěrky sestavené k 31.12.2020

v organizaci

Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i.

16. února 2021



ÚVODNÍ ÚDAJE

Subjekt, u něhož bylo provedeno ověření

Organizace: Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i.

Adresa: Letenská 123/4, 118 51 Praha 1

IČ: 683 78 092

Předmět činnosti:

- vědecký výzkum v oblasti českého národního jazyka, jeho současného stavu a historického vývoje a jeho vztahu k jiným jazykům, zejména pokud jde o slovní zásobu, mluvnickou stavbu, slohovou diferenciaci a výstavbu textů, a dále v oblasti obecné lingvistiky a didaktiky jazyků.

Příjemce zprávy

zřizovatel

Předmět ověřování

účetní závěrka sestavená k 31.12.2020 za účetní období 1.1.2020 – 31.12.2020

Termín provedení auditu

průběžný: 12.10.2020 – 21.10.2020

finální: 18.1.2021 – 16.2.2021

Ověření provedl a zprávu auditora zpracoval

22HLAV s.r.o.

Všebořická 82/2, Ústí nad Labem

oprávnění KAČR č. 277

člen mezinárodní asociace nezávislých profesionálních firem

MSI Global Alliance, Legal & Accounting Firms

odpovědný auditor: Ing. Kamila Neradová, oprávnění KAČR č. 2091



ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

určena zřizovateli organizace Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i.

Zpráva o ověření účetní závěrky

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky organizace Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i. (dále také „Organizace“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2020, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2020 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Organizaci jsou uvedeny v bodě I. přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka **podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv organizace Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i. k 31.12.2020 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2020** v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Organizaci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá [statutární orgán] Organizace.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámit se s ostatními informacemi a posoudit, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tedy zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Ostatní informace jsme do data naší zprávy neobdrželi, a proto se k nim nevyjadřujeme. Pokud po seznámení s nimi usoudíme, že obsahují významnou (materiální) nesprávnost, jsme povinni předat tuto informaci osobám pověřeným správou a řízením účetní jednotky.



Odpovědnost ředitele a dozorčí rady Organizace za účetní závěrku

Ředitel Organizace odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je ředitel Organizace povinen posoudit, zda je Organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy ředitel plánuje zrušení Organizace nebo ukončení její činnosti, respektive kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví v Organizaci odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost audítora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu audítora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol ředitelem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Organizace relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti ředitel Organizace uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky ředitelem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Organizace nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Organizace nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Organizace ztratí schopnost nepřetržitě trvat.



- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat ředitele a dozorčí radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

22HLAV s.r.o.
člen mezinárodní asociace nezávislých profesionálních firem
MSI Global Alliance, Legal & Accounting Firms
Všebořická 82/2, 400 01 Ústí nad Labem
oprávnění KAČR č. 277

V Praze, dne 16.února 2021



Ing.
**Kamila
Neradová**

Digitálně
podepsal Ing.
Kamila Neradová
Datum: 2021.02.16
06:26:24 +01'00'

Ing. Kamila Neradová
oprávnění KAČR č. 2091



Nedílnou součástí této zprávy jsou následující přílohy:

1. Rozvaha k 31.12.2020
2. Výkaz zisku a ztráty za období 1.1.2020 – 31.12.2020
3. Příloha v účetní závěrce za období 1.1.2020 – 31.12.2020

ROZVAHA
v plném rozsahu
ke dni 31.12.2020
(v celých tisících Kč)

Ústav pro jazyk český AV ČR
Letenská 123/4
118 51 Praha 1
IČO 68378092



Označ.	AKTIVA	Řádek	Stav k počátku období	Stav ke konci období
A.	Dlouhodobý majetek celkem	1	6 402	6 194
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	2	6 339	5 916
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	3	0	0
A.I.2.	Software	4	6 217	5 901
A.I.3.	Ocenitelná práva	5	0	0
A.I.4.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	6	15	15
A.I.5.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	7	0	0
A.I.6.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	8	107	0
A.I.7.	Poskytnuté zálohy na dlouh. nehmotný majetek	9	0	0
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	10	16 257	15 246
A.II.1.	Pozemky	11	0	0
A.II.2.	Umělecká díla, předměty a sbíry	12	0	0
A.II.3.	Stavby	13	0	78
A.II.4.	Hmotné movité věci a jejich soubory	14	11 960	11 196
A.II.3.	Pěstitelské celky trvalých porostů	15	0	0
A.II.6.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	16	0	0
A.II.7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	17	4 298	3 971
A.II.8.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	18	0	0
A.II.9.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	19	0	0
A.II.10.	Poskytnuté zálohy na dlouh. hmotný majetek	20	0	0
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	21	0	0
A.III.1.	Podíly ovládaná nebo ovládající osoba	22	0	0
A.III.2.	Podíly - podstatný vliv	23	0	0
A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	24	0	0
A.III.4.	Zápůjčky organizačním složkám	25	0	0
A.III.5.	Ostatní dlouhodobé zápůjčky	26	0	0
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	27	0	0
A.IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	28	-16 195	-14 968
A.IV.1.	Oprávký k nehmotným výsled. výzkumu a vývoje	29	0	0
A.IV.2.	Oprávký k softwaru	30	-4 394	-3 900
A.IV.3.	Oprávký k ocenitelným právům	31	0	0
A.IV.4.	Oprávký k drobnému dlouhod. nehmotn. majetku	32	-15	-15
A.IV.5.	Oprávký k ostatnímu dlouhod hmotnému majetku	33	0	0
A.IV.6.	Oprávký ke stavbám	34	0	-2
A.IV.7.	Oprávký k samost mov.věcem a soub. mov.věcí	35	-7 488	-7 081
A.IV.8.	Oprávký k pěstitel. celkům trvalých porostů	36	0	0
A.IV.9.	Oprávký k základnímu stádu a tažným zvířatům	37	0	0
A.IV.10.	Oprávký k drobnému dlouhod hmotnému majetku	38	-4 298	-3 971
A.IV.11.	Oprávký k ostatnímu dlouh. hmotnému majetku	39	0	0
B.	Krátkodobý majetek celkem	40	53 084	53 970
B.I.	Zásoby celkem	41	106	130
B.I.1.	Materiál na skladě	42	0	0
B.I.2.	Materiál na cestě	43	0	0
B.I.3.	Nedokončená výroba	44	0	0
B.I.4.	Polotovary vlastní výroby	45	0	0
B.I. 5.	Výrobky	46	106	130

Označ.	AKTIVA	Řádek	Stav k počátku období	Stav ke konci období
B.I.6.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	47	0	0
B.I.7.	Zboží na skladě a v prodejnách	48	0	0
B.I.8.	Zboží na cestě	49	0	0
B.I.9.	Poskytnuté zálohy na zásoby	50	0	0
B.II.	Pohledávky celkem	51	17 494	13 653
B.II.1.	Odběratelé	52	7	14
B.II.2.	Směnky k inkasu	53	0	0
B.II.3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	54	0	0
B.II.4.	Poskytnuté provozní zálohy	55	579	566
B.II.5.	Ostatní pohledávky	56	0	0
B.II.6.	Pohledávky za zaměstnanci	57	0	0
B.II.7.	Pohledávky za instit soc.zab.a veř.zdr.poj.	58	0	0
B.II.8.	Daň z příjmu	59	0	0
B.II.9.	Ostatní přímé daně	60	0	0
B.II.10.	Daň z přidané hodnoty	61	0	0
B.II.11.	Ostatní daně a poplatky	62	0	0
B.II.12.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se SR	63	0	0
B.II.13.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s ÚSC	64	0	0
B.II.14.	Pohledávky za společníky sdruž. ve společ.	65	0	0
B.II.15.	Pohledávky z pevných termínov. oper. a opcí	66	0	0
B.II.16.	Pohledávky z emitovaných dluhopisů	67	0	0
B.II.17.	Jiné pohledávky	68	76	13
B.II.18.	Dohadné účty aktivní	69	16 832	13 061
B.II.19.	Opravná položka k pohledávkám	70	0	0
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	71	34 900	39 652
B.III.1.	Peněžní prostředky v pokladně	72	16	5
B.III.2.	Ceniny	73	0	0
B.III.3.	Peněžní prostředky na účtech	74	34 885	39 647
B.III.4.	Majetkové cenné papíry k obchodování	75	0	0
B.III.5.	Dluhové cenné papíry k obchodování	76	0	0
B.III.6.	Ostatní cenné papíry	77	0	0
B.III.7.	Peníze na cestě	78	0	0
IV.	Jiná aktiva celkem	79	583	534
B.IV.1.	Náklady příštích období	80	583	534
B.IV.2.	Příjmy příštích období	81	0	0
	Aktiva celkem	82	59 486	60 163



Označ.	PASIVA	Řádek	Stav k počátku období	Stav ke konci období
A.	Vlastní zdroje celkem	83	36 063	39 582
A.I.	Jmění celkem	84	35 721	37 654
A.I.1.	Vlastní jmění	85	6 402	6 194
A.I.2.	Fondy	86	29 319	31 461
A.I.3.	Oceňovací rozdíly z přec. majetku a závazků	87	0	0
A.II.	Výsledek hospodaření celkem	88	342	1 928
A.II.1.	Účet výsledku hospodaření	89	0	1 928
A.II.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	90	342	0
A.II.3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let	91	0	0
B.	Cizí zdroje celkem	92	23 423	20 581
B.I.	Rezervy celkem	93	0	0
B.I.1.	Rezervy	94	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky celkem	95	0	0
B.II.1.	Dlouhodobé úvěry	96	0	0
B.II.2.	Vydané dluhopisy	97	0	0
B.II.3.	Závazky z pronájmu	98	0	0
B.II.4.	Přijaté dlouhodobé zálohy	99	0	0
B.II.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	100	0	0
B.II.6.	Dohadné účty pasivní	101	0	0
B.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	102	0	0
B.III.	Krátkodobé závazky celkem	103	22 902	20 275
B.III.1.	Dodavatelé	104	235	438
B.III.2.	Směnky k úhradě	105	0	0
B.III.3.	Přijaté zálohy	106	0	0
B.III.4.	Ostatní závazky	107	7	0
B.III.5.	Zaměstnanci	108	3 079	3 225
B.III.6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	109	50	1
B.III.7.	Závazky za instit soc.zab.a veř.zdr.poj.	110	1 580	1 772
B.III.8.	Daň z příjmu	111	0	9
B.III.9.	Ostatní přímé daně	112	483	563
B.III.10.	Daň z přidané hodnoty	113	63	270
B.III.11.	Ostatní daně a poplatky	114	64	171
B.III.12.	Závazky ze vztahu k SR	115	16 704	12 789
B.III.13.	Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	116	0	0
B.III.14.	Závazky z upsaných nespl.cenn. papírů a pod.	117	0	0
B.III.15.	Závazky ke společníkům sdružených ve spol.	118	0	0
B.III.16.	Závazky z pevných termínových operací a opcí	119	0	0
B.III.17.	Jiné závazky	120	63	172
B.III.18.	Krátkodobé úvěry	121	0	0
B.III.19.	Eskontní úvěry	122	0	0
B.III.20.	Emitované krátkodobé dluhopisy	123	0	0
B.III.21.	Vlastní dluhopisy	124	0	0
B.III.22.	Dohadné účty pasivní	125	575	866
B.III.23.	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	126	0	0
B.IV.	Jiná pasiva celkem	127	521	306
B.IV.1.	Výdaje příštích období	128	317	113
B.IV.2.	Výnosy příštích období	129	204	193
	Pasiva celkem	130	59 486	60 163

Razítko:

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v.v.i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1



Odpovědná osoba (statutární zástupce):

PhDr. M. Prošek, Ph.D.

Podpis osoby:

Osoba odpovědná za sestavení:

Ing. V. Ježdík, M. Šafrová

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
v plném rozsahu
ke dni **31.12.2020**

(v celých tisících Kč)

Ústav pro jazyk český AV ČR
Letenská 123/4
118 51 Praha 1

IČO 68378092



	Řádek	Hlavní činnost	Další činnost	Jiná činnost	Celkem
A.	Náklady	1	0		
A.I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	2	15 744	292	16 036
A.I.1.	Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. pol.	3	6 470	57	6 526
A.I.2.	Prodané zboží	4	0	0	0
A.I.3.	Opravy a udržování	5	156	0	156
A.I.4.	Cestovné	6	54	0	54
A.I.5.	Náklady na reprezentaci	7	13	0	13
A.I.6.	Ostatní služby	8	9 052	235	9 286
A.II.	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	9	-23	0	-23
A.II.7.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	10	-23	0	-23
A.II.8.	Aktivace materiálu, zboží a vnitřn. služeb	11	0	0	0
A.II.9.	Aktivace dlouhodobého majetku	12	0	0	0
A.III.	Osobní náklady	13	63 018	658	63 676
A.III.10.	Mzdové náklady	14	46 311	485	46 796
A.III.11.	Zákonné pojištění	15	14 919	161	15 080
A.III.12.	Ostatní sociální pojištění	16	0	0	0
A.III.13.	Zákonné sociální náklady	17	1 788	13	1 801
A.III.14.	Ostatní sociální náklady	18	0	0	0
A.IV.	Daně a poplatky	19	162	0	162
A.IV.15.	Daně a poplatky	20	162	0	162
A.V.	Ostatní náklady	21	3 661	0	3 661
A.V.16.	Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty	22	0	0	0
A.V.17.	Odpis nedobytné pohledávky	23	0	0	0
A.V.18.	Nákladové úroky	24	0	0	0
A.V.19.	Kurzové ztráty	25	8	0	8
A.V.20.	Dary	26	37	0	37
A.V.21.	Manka a škody	27	0	0	0
A.V.22.	Jiné ostatní náklady	28	3 616	0	3 616
A.VI.	Odpisy, prodaný maj., tvorba rezerv a opr. pol.	29	1 963	0	1 963

	Řádek	Hlavní činnost	Další činnost	Jiná činnost	Celkem
A.VI.23. Odpisy dlouhodobého majetku	30	1 963	0	0	1 963
A.VI.24. Prodany dlouhodobý majetek	31	0	0	0	0
A.VI.25. Prodane cenné papíry a podíly	32	0	0	0	0
A.VI.26. Prodany materiál	33	0	0	0	0
A.VI.27. Torba a použití rezerv a opravných položek	34	0	0	0	0
A.VII. Poskytnuté příspěvky	35	0	0	0	0
A.VII.28. Poskytnuté čl. příspěvky a zúct. mezi org.	36	0	0	0	0
A.VIII. Daň z příjmů	37	9	0	0	9
A.VIII.29. Daň z příjmů	38	9	0	0	9
Náklady celkem	39	84 534	0	950	85 484



	řádek	Hlavní činnost	Další činnost	Jiná činnost	Celkem
B.	Výnosy	0			
B.I.	Provozní dotace	81 329	0	0	81 329
B.I.1.	Provozní dotace	81 329	0	0	81 329
B.II.	Přijaté příspěvky	0	0	0	0
B.II.2.	Přijaté příspěvky zúčt. mezi org. složkami	0	0	0	0
B.II.3.	Přijaté příspěvky (dary)	0	0	0	0
B.II.4.	Přijaté členské příspěvky	0	0	0	0
B.III.	Tržby za vlastní výkony a zboží	1 209	0	951	2 160
B.IV.	Ostatní výnosy celkem	3 919	0	0	3 919
B.IV.5.	Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty	0	0	0	0
B.IV.6.	Platby za odepsané pohledávky	0	0	0	0
B.IV.7.	Výnosové úroky	7	0	0	7
B.IV.8.	Kursové zisky	1	0	0	1
B.IV.9.	Zúčtování fondů	2 154	0	0	2 154
B.IV.10.	Jiné ostatní výnosy	1 757	0	0	1 757
B.V.	Tržby z prodeje majetku	3	0	0	3
B.V.11.	Tržby z prodeje dl. nehmot. a hmot. majetku	0	0	0	0
B.V.12.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0	0
B.V.13.	Tržby z prodeje materiálu	3	0	0	3
B.V.14.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0
B.V.15.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0
C.	Výnosy celkem	86 461	0	951	87 412
D.	Výsledek hospodaření před zdaněním	1 936	0	1	1 938
	Výsledek hospodaření po zdanění	1 927	0	1	1 928

Razítko:

Odpovědná osoba (statutární zástupce):

PhDr. M. Prošek, Ph.D.

Podpis odpovědné osoby:



Osoba odpovědná za sestavení:

Ing. V. Ježdík, M. Šařfrová

Podpis osoby odpovědné za sestavení:



ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v.v.l.
Lelenská 4, 118 51 Praha 1
7



PŘÍLOHA V ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

sestavená k 31. 12. 2020

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Letenská 123/4, 118 51 Praha 1, IČ: 68378092



Obsah

I. Základní údaje.....	3
II. Obecné účetní zásady	4
II.1. Dlouhodobý majetek	4
II.2. Zásoby	5
II.3. Pohledávky	5
II.4. Cizoměnové transakce.....	5
II.5. Časové rozlišení	5
II.6. Přijaté dotace	6
II.7. Vlastní jmění.....	6
II.8. Daň z příjmů.....	6
III. Doplnující údaje k výkazům.....	7
III.1. Dlouhodobý majetek	7
III.2. Osobní náklady	7
III.3. Odměna přijatá statutárním auditorem.....	7
III.4. Přijaté dotace a dary	8
III.5. Výsledek hospodaření a daň z příjmu.....	8
III.6. Významné události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky	8
III.7. Ostatní informace	8

I. Základní údaje

Účetní období: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020

Název: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. (dále jen „ÚJČ“)

Sídlo organizace: Letenská 123/4, 118 51 Praha 1

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

Statutární zástupce: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., ředitel

Datum vzniku: 1. 1. 2007

Zřizovatel: Akademie věd České republiky – organizační složka státu, IČ 60165171, která má sídlo Národní 1009/3, 117 20 Praha 1

Účel: Účelem ÚJČ je uskutečňovat vědecký výzkum v oblasti jazykovědné bohemistiky, obecné jazykovědy a jazykového vzdělávání, a to i v interdisciplinárním kontextu, dále přispívat k využití výsledků výzkumu a zajišťovat jeho infrastrukturu včetně specializované výuky jazyků.

Hlavní činnost: Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je vědecký výzkum v oblasti českého národního jazyka, jeho současného stavu a historického vývoje a jeho vztahu k jiným jazykům, zejména pokud jde o slovní zásobu, mluvnickou stavbu, slohovou diferenciaci a výstavbu textů, a dále v oblasti obecné jazykovědy a didaktiky jazyků včetně interdisciplinárních přesahů. Svou činností ÚJČ přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení, provádí konzultační a poradenskou činnost a poskytuje služby jazykové poradny a ústavní knihovny. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá domácí i mezinárodní vědecká setkání, konference a semináře a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum, včetně jazykové přípravy pracovníků pracovišť Akademie věd České republiky a pracovníků Akademie věd České republiky v českém jazyce i cizích jazycích se zaměřením na výzkum, vývoj a inovace, ověřování jazykových znalostí těchto pracovníků a organizace jazykových zkoušek pro tyto pracovníky. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Jiná činnost: Předmětem jiné činnosti ÚJČ je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek, pokud nejde o zajišťování infrastruktury výzkumu podle hlavní činnosti. Podmínky jiné činnosti určují

příslušná podnikatelská oprávnění a zákon o veřejných výzkumných institucích. Rozsah jiné činnosti nesmí přesáhnout 20 % pracovní kapacity ÚJČ.

II. Obecné účetní zásady

Účetnictví je vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a podle vyhlášky MF ČR č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, a podle Českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých není hlavním předmětem činnosti podnikání. Dále se ÚJČ řídí zákonem č. 341/2005 Sb., o v. v. i., zákonem č. 420/2005 Sb., zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. Účtový rozvrh je sestavený dle směrné účetní osnovy upravené dle pokynů zřizovatele. Dále je v účetnictví zohledněn zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a vyhl. č. 416/2004 Sb., kterou se tento zákon provádí.

Účetní záznamy jsou zpracovávány informačním systémem Magion.
Účetní záznamy jsou uloženy v archivu ÚJČ.

II.1. Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek se oceňuje v pořizovacích cenách, které obsahují cenu pořízení a náklady s pořízením související. Náklady na technické zhodnocení dlouhodobého majetku zvyšují jeho pořizovací cenu. Dlouhodobý majetek je odpisován do nákladů na základě předpokládané doby životnosti příslušného majetku. Při pořízení dlouhodobého majetku a technického zhodnocení, pokud jsou částečně nebo zcela pořízeny z přijaté dotace, se vlastní jmění zvýší o částku ve výši přijaté dotace. Při odpisování tohoto majetku se postupuje podle § 35 odst. 9 vyhl. č. 504/2002 Sb.

Organizace eviduje v dlouhodobém hmotném majetku hmotný majetek s dobou použitelnosti vyšší než 1 rok a s pořizovací cenou vyšší než 40 000 Kč, účtuje o něm na účtech dlouhodobého majetku a vykazuje ho v rozvaze.

Drobný hmotný majetek (je definován pořizovací cenou vyšší než 3 000 Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok) se odpisuje jednorázově při zařazení do používání. Tento majetek je evidován na podrozvahových účtech 990x. Ve výjimečných případech eviduje účetní jednotka v podrozvahové evidenci drobný majetek s nižší pořizovací cenou (např. elektrické ruční nářadí, elektrické přístroje, u kterých je povinně prováděna revize, mobilní telefony, iPody apod.)

Organizace eviduje v dlouhodobém nehmotném majetku nehmotný majetek s dobou použitelnosti vyšší než 1 rok a s pořizovací cenou vyšší než 60 000 Kč.

Drobný nehmotný majetek (je definován pořizovací cenou vyšší než 3 000 Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok) se odpisuje jednorázově při zařazení do používání. Tento majetek je evidován na podrozvahovém účtu 9902. Úroky nejsou součástí pořizovací ceny dlouhodobého majetku. Na účtu 028, je evidován majetek který byl pořízen do 1. 1. 2007.

II.2. Zásoby

Organizace eviduje v zásobách výrobky – publikace, které prodává. Povinné výtisky a autorské výtisky jsou zdarma. Některé publikace jsou zasílány zahraničním i tuzemským odběratelům výměnou za jiné publikace. O výrobcích účtuje způsobem B.

II.3. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Organizace běžně netvoří opravné položky. O případné tvorbě opravné položky může rozhodnout ředitel organizace.

II.4. Cizoměnové transakce

Majetek, závazky a pohledávky pořízené v cizí měně se oceňují v českých korunách v kurzu platném ke dni jejich vzniku (vyhlášeným ČNB k předchozímu pracovnímu dni).

II.5. Časové rozlišení

Organizace účtuje o nákladech příštích období. Prostřednictvím nákladů příštích období časově rozlišuje náklady, které souvisí s dalšími obdobími. Organizace nerozlišuje náklady, které se každoročně opakují.

Organizace účtuje také o výnosech příštích období, a to v případě již přijatých, ale zatím nepoužitých dotací.

II.6. Přijaté dotace

Přijaté dotace jsou prostředky poskytnuté z veřejných zdrojů.

O těchto prostředcích účtuje organizace při přijetí dotace, která nepodléhá finančnímu vypořádání, na závazkových účtech skupiny 34x, popřípadě rovnou ve výnosech na účtu 691 – Dotace. V případě, že není celá přijatá částka dotace do konce roku utracena, je zbylá částka vykázána jako závazek na účtu skupiny 34 – Závazky vůči státnímu rozpočtu. V případě, že je utraceno v rámci dotovaného projektu více, než bylo zatím v rámci dotace přijato, účtuje organizace na vrub účtu skupiny 385 – Příjmy příštích období ve prospěch účtu 691 – Dotace, tak aby výsledek hospodaření z dotace byl vždy nulový.

Přijaté dotace, které podléhají finančnímu vypořádání, se účtují zálohově, nárok na dotaci ve výši uznaných nákladů projektu se účtuje přes dohadné položky aktivní. Výše uznaných nákladů projektu a zálohová dotace budou vypořádány v následujícím účetním období po schválení dílčí nebo závěrečné zprávy poskytovatelem.

II.7. Vlastní jmění

Organizace má zavedeny analytické účty k účtu 901 – Vlastní jmění, aby bylo zřejmé, z jakých zdrojů je dlouhodobý majetek financován. Na účtu 9010 je zachycena zůstatková cena dlouhodobého majetku financovaná z vlastních zdrojů a na účtu 9011 je zachycena zůstatková cena dlouhodobého majetku financovaná z dotace. K 31. 12. 2019 byl zůstatek účtu 901x ve výši 6 402 tis. Kč. K 31. 12. 2020 byl zůstatek účtu 901x ve výši 6.193 tis. Kč.

Rezervní fond k 31. 12. 2020 vykazuje zůstatek ve výši 10 254 tis. Kč a zůstatek fondu reprodukce majetku je ve výši 17 623 tis. Kč.

II.8. Daň z příjmů

Organizace je veřejně prospěšným poplatníkem v souladu s §17a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP).

Organizace uplatňuje osvobození darů podle §19b odst. 2 b) ZDP vždy, když je to možné.

II. Doplnující údaje k výkazům

III.1. Dlouhodobý majetek

Přehled dlouhodobého majetku je uveden v příloze č. 1.

Na základě inventarizace došlo k vyřazení plně odepsaného drobného DHM ve výši 2 429 tis. Kč.

Nejvýznamnějším přírůstkem na účtu 04x je pořízení

- EIS Magion 466 tis. Kč
- Server Supermicro 437 tis. Kč
- Firewall Zyxel 295 tis. Kč
- Telefonní ústředna 250 tis. Kč

Fond dlouhodobého majetku (účet 901x) k 31. 12. 2020 činí 6 193 tis. Kč.

III.2. Osobní náklady

K 31. 12. 2020 bylo v ÚJČ zaměstnáno 123 osob; v roce 2020 činil průměrný přepočtený počet zaměstnanců 103,40 osob.

Počet členů: dozorčí rada	5
rada pracoviště	15
ředitel	1
Mzdové náklady celkem:	46 796 tis. Kč
Zákonné sociální náklady:	1 800 tis. Kč
Zákonné pojištění:	15 079 tis. Kč
Osobní náklady celkem:	63 676 tis. Kč
Z toho odměny dozorčí radě, radě pracoviště:	276 tis. Kč

Závazky ze sociálního pojištění ve výši 1 237 090 Kč a závazky ze zdravotního pojištění ve výši 534 648 Kč splatné po 31. 12. 2020 byly uhrazeny dne 6. 1. 2021.

Členům orgánů v roce 2020 nebyly poskytnuty žádné funkční požitky, nebyly jim poskytnuty ani žádné půjčky, úvěry, záruky či jiná plnění.

Členové orgánů nemají žádnou účast v osobách, s nimiž organizace v roce 2020 uzavřela smluvní vztahy.

III.3. Odměna přijatá auditorem

V daném účetním období firma 22HLAV s. r. o., obdržela odměnu ve výši 60 500 Kč za audit účetní závěrky 2019 a za předběžný audit účetnictví od 1. 1. do 30. 9. 2020.

III.4. Přijaté dotace

V roce 2020 obdržel ÚJČ provozní dotaci od zřizovatele ve výši 68 119 tis. Kč a investiční dotaci ve výši 1 722 tis. Kč. Na výzkum a vývoj dále ÚJČ přijal provozní dotace od jiných subjektů ve výši 12 210 tis. Kč; z toho 4 752 tis. Kč od Grantové agentury ČR, 1 607 tis. Kč od Technologické agentury ČR a 5 851 tis. Kč od ostatních resortů.

V roce 2020 byly přijaty knižní dary v hodnotě 28 262 Kč. Nebyly poskytnuty žádné dary.

III.5. Výsledek hospodaření a daň z příjmu

Za rok 2020 organizace vykazuje zisk ve výši 1 937 543,23 Kč před zdaněním. Základ daně byl zaokrouhlen a snížen o 1 000 tis. Kč uplatněním snížení základu daně v souladu s §20 odst. 7 ZDP. Vypočtená daňová povinnost je 9 330,-Kč.

III.6. Významné události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky

Mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné významné události.

III.7. Ostatní informace

V rozvaze v minulém účetním období jsou díky přechodu na nový účetní systém u některých položek jinak zaokrouhleny vykazované částky. Zároveň došlo k úpravě při vykázání zůstatku účtu 345 - Ostatní daně a poplatky, který je nyní vykázána na ř. B.III.11 - Ostatní daně a poplatky místo na řádku B.III.9 - Ostatní přímé daně.

V Praze dne 12. 2. 2021

Sestavila: Martina Šafrová, hlavní účetní



Statutární orgán: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., ředitel



Příloha č. 1 – Rozpis dlouhodobého majetku

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1
⑦



Příloha č. 1 Dlouhodobý majetek	Pořizovací cena				Snižování hodnoty				Čistá (zůstatková) hodnota			
	Počáteční zůstatek	Přírůstky	Úbytky	Konečný zůstatek	Opravy k 1.1.	Opravné položky k 1.1.	Odpisy	Tvorba a čerpání opravných položek	Opravy k 31.12.	Opravné položky k 31.12.	Počáteční zůstatek	Konečný zůstatek
Software	6 216 988,09	1 012 448,16	1 328 307,37	5 901 128,88	4 394 483,87	0,00	-494 511,37	0,00	3 899 952,50	0,00	1 822 524,22	2 001 176,38
Ostatní nehmotný	15 000,00	0,00	0,00	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté zálohy na nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nedokončený nehmotný majetek	107 085,00	0,00	107 085,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	107 085,00	0,00
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	6 339 073,09	1 012 448,16	1 435 392,37	5 916 128,88	4 409 483,87	0,00	-494 511,37	0,00	3 914 952,50	0,00	1 929 609,22	2 001 176,38
Pozemky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stavby	0,00	78 000,00	0,00	78 000,00	0,00	0,00	1 560,00	0,00	1 560,00	0,00	0,00	76 440,00
Stroje a zařízení	11 231 090,33	770 978,00	1 534 162,40	10 467 906,53	7 487 511,32	0,00	-894 125,00	0,00	6 593 386,32	0,00	3 743 579,61	3 874 520,21
Dopravní prostředky	603 582,00	0,00	0,00	603 582,00	0,00	0,00	362 152,00	0,00	362 152,00	0,00	603 582,00	241 430,00
Inventař	125 000,00	0,00	0,00	125 000,00	0,00	0,00	125 000,00	0,00	125 000,00	0,00	125 000,00	0,00
Ostatní věci movité	4 297 767,50	0,00	328 501,14	3 971 266,36	4 297 767,50	0,00	-328 501,14	0,00	3 971 266,36	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté zálohy na hmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nedokončený hmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	16 257 440,43	848 978,00	1 860 663,54	15 245 754,89	11 785 278,82	0,00	-731 914,14	0,00	11 053 364,68	0,00	4 472 161,61	4 192 390,21
DLOUHODOBÝ MAJETEK CELKEM	22 596 513,52	1 861 426,16	3 296 055,91	21 161 883,77	16 194 742,69	0,00	-1 226 425,51	0,00	14 968 317,18	0,00	6 401 770,83	6 193 566,59

V Praze dne 12. 2. 2021

Sestavila: Martina Šafrová, hlavní účetní

Statutární orgán: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., ředitel

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v.v.i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1
①



Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
Letenská 123/4, 118 51 Praha 1
IČO: 68378092
<http://www.ujc.cas.cz>